

Sygn. akt IV KS 7/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **K. W.**

oskarżonego z art. 177 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2021 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w B.

z dnia 7 grudnia 2020 r., sygn. akt VII Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 5 maja 2020 r., sygn. akt III K (...), i przekazującego sprawę

do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego K.W. kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

K. W. został oskarżony o to, że

w dniu 3 stycznia 2019 r. w B., przy ul. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa ruchu lądowym określone w art. 3 ust. 1 i art. 26 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki V. o nr rej. (...), zbliżając się do przejścia dla pieszych, nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa pieszemu R. K., przechodzącemu przez oznakowane przejście dla pieszych z prawej strony na lewą, w wyniku czego potrącił wymienionego pokrzywdzonego, czym nieumyślnie spowodował wypadek, w

następstwie którego pieszy doznał obrażeń ciała w postaci złamania obojczyka i licznych złamań żeber, które to obrażenia naruszyły czynności narządów jego ciała na okres powyżej 7 dni w rozumieniu art. 157 § 2 k.k.,

tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 5 maja 2020 r., sygn. akt III K (...), uniewinnił K.W. od czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego. Zaskarżając je w całości na niekorzyść K.W., zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść orzeczenia, polegający na błędnej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego i przyjęciu błędnego poglądu, że oskarżony nie naruszył zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym określonych w art. 3 ust. 1 i art. 26 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym i uniewinnieniem oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wyżej opisane zachowanie oskarżonego wyczerpywało znamiona przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 7 grudnia 2020 r., sygn. akt VII Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Skargę od tego wyroku wniósł obrońca K.W. Zaskarżając go w całości, zarzucił naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez naruszenia art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. w związku z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez wskazanie, iż oskarżony winien zostać skazany w trakcie ponownego rozpoznania niniejszej sprawy, przy jednoczesnym braku poczynienia szczegółowych rozważań co do zasadności skazania oskarżonego i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy okazała się bezzasadna.

Stosownie do treści art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić tylko w razie zaistnienia okoliczności

określonych w treści art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Powiązanie tego unormowania z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym uregulowano podstawy skargi, niewątpliwie wskazuje, że Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego, ogranicza się wyłącznie do analizy, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16). Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego musi jednoznacznie określać, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W myśl art. 454 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie. W takim wypadku kontrola skargowa dokonywana przez Sąd Najwyższy w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 539a k.p.k. obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia przesłanki, że sąd odwoławczy „nie może skazać oskarżonego”. W tym celu sąd musi wykazać, że stwierdzone uchybienie, mogłoby spowodować zapadnięcie wyroku skazującego, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania. Dopiero w takiej sytuacji zaskarżony wyrok podlega uchyleniu, a sprawa zostaje przekazana sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (por. również uwagi zawarte w cyt. uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17).

Z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w B. wynika, że doszło do wystąpienia w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji uchybień dotyczących oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji dokonania wadliwych ustaleń faktycznych. Wobec tego realna jest możliwość wydania wyroku skazującego, co sąd ad quem wyraźnie zasygnalizował. Ponadto Sąd odwoławczy

zasadnie zwrócił uwagę, iż nieodzowne jest ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego w całości, przeprowadzenie postępowania dowodowego, dokonania oceny zachowania uczestników zdarzenia, stopnia społecznej szkodliwości czynu i winy oskarżonego.

Jednocześnie trzeba mieć na uwadze, że dla skuteczności uchylecia zaskarżonego wyroku wystarczające jest wskazanie błędów dokonanych przez sąd pierwszej instancji i wyraźny sygnał, że ich wyeliminowanie doprowadzić może do wydania wyroku skazującego.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w B. tego rodzaju możliwość wynika w sposób niewątpliwy, zaś zalecenie przeprowadzenia przewodu sądowego w całości jest konsekwencją sugestii dotyczącej przeprowadzenia dalszego postępowania dowodowego i dokonania kompleksowej oceny zgromadzonego materiału.

Polemika autora skargi z tego rodzaju ocenami próbuje usytuować Sąd Najwyższy

w roli organu orzekającego co do istoty sprawy. Natomiast podkreślić należy, że z argumentacji zaprezentowanej przez Sąd Okręgowy w B. wynika, że powodem uchylecia wyroku Sądu pierwszej instancji był również zakaz, o którym mowa w art. 454 § 1 k.p.k., będący skutkiem przeprowadzonej analizy ustaleń dokonanych przez sąd a quo.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.